

ביטאון האגודה הישראלית למדע העשבים הרעים

נשיא האגודה: ד"ר משה סיבוני, הפקולטה לחקלאות, ת"ד 12 רחובות 76100 דואר אלקטרוני: sibony@agri.huji.ac.il
עורך עלי עשב: ד"ר שיקה קליפלד, יהודה הנשיא 10, קירית טבעון 36047 דואר אלקטרוני: kleifeld@netvision.net.il

נוסד ב- 1979 גליון מס' 06/2004 (עמוד 1 מתוך 5) כסלו תשס"ה - דצמבר 2004

גשמי ברכה לעשבים

עשבעוני
(השם שמור במערכת)

חברי האגודה, שלום וברכה,

שמחת הגשמים בעיתם, מעוררת חקלאים רבים משלוותם והם ממהרים לרתום את המרסס ולצאת למלחמה בעשבים. היות והצצת העשבים רק החלה, נוטים רבים לפנות אל מדפי קוטלי העשבים השאריתיים, משום שאלה מונעי הצצת עשבים ככתוב בתוויות. חשוב להרהר ולערער מסורות קיימות ולבדוק עד כמה תכנון הדברת העשבים במהלך החורף מתאים למציאות ובעיקר להרכב אוכלוסיית העשבים הצפויה.

בשטחי הבור, שולי הדרכים ושולי השדות והמטעים, יש חשיבות רבה לאפשר לעשבים להציץ ואפילו לפתח עלווה, שתחזיק את הקרקע (בעיקר במדרונות!), תמנע סחף ותסלק מים משכבת הקרקע העליונה.

לכן נעקוב אחר העשבים באתרים אלה ונדאג לכיסוחם המכאני או הכימי, כשיתחילו לאותת בהוצאת גבעולי הפריחה, אך אין כל סיבה להפוך אתרים אלה מפסי ירק למדבריות צייה.

צריך להוציא מהכלל הזה אתרים, שאין אליהם אפשרות גישה במהלך החורף, בגלל קרקע חרסיתית, או ריחוק וכו'.

בתכנון לטווח ארוך, נשתדל לאכלס אתרים כאלה באוכלוסיית צמחים רצויה של דגנים חד שנתיים ואולי קטניות, שיהוו אתר מרעה או שחת ולא אתר ריבוי לעשבים רחבי עלים גסים או קוצניים, המשאירים גם אם יכוסחו במועד, חומר בערה לשרפות בקיץ. לשם כך אפשר לזרוע אתרים אלה בדגני חורף או לרסס לאחר ההצצה בקוטלי רחבי עלים המקובלים להזברה בררנית בחיטה וכו' באתרים כאלה. השממה המתקבלת לאחר עיקור קרקע כימי היא זמנית בלבד, כי לאחר עונה או שתיים יאכלסו את המקום מינים עמידים לקוטלי העשבים שהופעלו ויחייבו שימוש בקוטלי עשבים נוספים. יתר על כן, רטיבות קרקע שלא סולקה במהלך החורף והאביב על ידי עשבי חורף חד שנתיים, תהווה בית גידול וממריץ מעולה להתפתחות עשבים רב שנתיים קיציים, כמו דורת ארם צובא (קוצ'אב) ודגנים אחרים, גומא הפקעים (סעידה), מיני חבלבל, הגה מצוי ועוד.

עמיתים יקרים, גיליון זה של עלי עשב מתפרסם בסמוך לוועידה ה-18 למדע העשבים הרעים ומן הראוי שנרחיב בנושא הוועידה. הוועדה המארגנת שוקדת בימים אלו על תקצירי ההרצאות לוועידה ה-18 שיתפרסמו בחוברת הכנס. התוכנית המדעית עשירה ומגוונת. וועד המנהל של האגודה שם לו למטרה להרחיב את מעגל החברים ולהזמין את ציבור החקלאים להצטרף לאגודה ולקחת חלק בוועידה. כל חבר שמקבל גיליון זה של עלי עשב מתבקש לראות את עצמו שגריר של האגודה ולהפיץ את מועד הוועידה כשם שמפיצים את נס חנוכה, בימים אלה ממש ולהזמין את החקלאים שעמם הוא בקשר להצטרף ולקחת חלק בכנס.

הוועידה שלנו מהווה במה, נקודת מפגש ואירוע מרכזי לחברי האגודה – ותיקים וצעירים, אנשי מחקר ומעש, בשדה ובאקדמיה. באי הכנס מוזמנים להיוודע לתחומי ידע הנמצאים בחוד המחקר, לחלוק מניסיונם ולשתף עמיתים בהצלחות ובפטרונות בעיות טורדניות, להחליף דעות עם עמיתים ולהיפגש באווירה נינוחה, נעימה ופתוחה.

הוועידה ה-18 תתקיים באולם אריוביץ בפקולטה לחקלאות שברחובות, בימים שני ושלישי, 24-25 בינואר 2005 ודמי ההשתתפות יהיו: 150 ש"ח לחבר/ה, - 50 ש"ח לגמלאי/או סטודנט/ית ו- 100 ש"ח לחקלאי. דמי ההשתתפות כוללים: חברות באגודה, חוברת תקצירים, השתתפות בכל ההרצאות, ארוחת צהריים וכיבוד בהפסקות ומנוי לביטאון "עלי עשב". קיימת אפשרות להרשמה מוקדמת. הגופים הגדולים מתבקשים לרשום את חבריהם במרוכז ולשלוח התשלומים לכתובת האגודה.

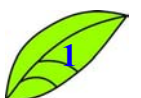
התקבלו הצעות והמלצות על חברים כמועמדים לתואר "חבר כבוד" כתגובה לבקשתנו בגיליון הקודם. הוועד המנהל מינה וועדת שופטים לבחירת חברי הכבוד.

ביום הראשון של הכנס תיערך אספה כללית של חברי האגודה ובה נעניק מגנים לחברי הכבוד וליקירי האגודה, כמו כן נאשר את המאזן והדין והחשבון הכספי לשנת 2004 (במידה ורואה החשבון יספיק להכינו) ונשמע ביקורת מחברי וועדת הביקורת. ביום זה נבחר וועד מנהל חדש שיכהן יחד עם ד"ר יוסי הרשנהורן שהיום הוא סגן הנשיא.

אנא, הבטיחו מקומכם בכנס ושריינו המועדים ביומנכם.

להתראות בכנס

בברכת חג אורים שמח,
משה סיבוני
נשיא האגודה

המשווק ולפחות לקבל התייחסות מקצועית לבעיה; אבל בשנים האחרונות נוספו משווקים חדשים לתכשירים קיימים במסגרת ההסדר של "יבוא מקביל". בחלק מהמקרים נמכרו "בזול" תכשירי הדברה, שמאחוריהם לא עמדו משווקים ש"לקחו אחריות" על המוצרים ובעיקר לא נמצא היעוץ המקצועי, שיבדוק סיבות לחוסר יעילות או גרימת הנזק.

במאמר שפרסמתי ב"גן, שדה ומשק" 07/2004, חילקתי את האחריות לנזקים מסחף של קוטלי עשבים בין שלושה גורמים: המגדל, שבחר את התכשיר המתאים לשדה וסביבתו, הרסס, שלעיתים אינו החקלאי עצמו, אלא "קבלן" והיצרן או המשווק של תכשיר ההדברה, שריכוז את הידע המקצועי בתווית שהגיש לרישוי וכמובן אחראי לאיכותו המוצהרת של התכשיר.

ביום העיון שמענו יצרן מתאר את המאמצים שנעשים בשמירה על איכות המוצר ואני מקווה שהנושא אכן נמצא במעקב שוטף וזיהומים שנמצאו בעבר במוצרים מקומיים וגם במוצרי חברות גדולות מחו"ל, לא יחזרו על עצמם, אם יקרו כאלה חס וחלילה, שיהיה מי שייקח עליהם אחריות. האחריות צריכה לכלול גם את איכותו של המלאי המצוי לפחות בידי המשווקים הגדולים - תוך הקפדה על תנאי אחסון ומועדי תפוגה; מעקב אחר המלאי ומניעת הסתננות של תכשירים מזויפים תביא לידיעה של החקלאי שהוא קונה ממקור אחראי ואולי לא יחפש מקורות זולים ומפוקפקים.

לדעתי, האחריות המוטלת על הרסס היא לגבי התאמת הכלי שהוזמן לביצוע העבודה ולביצוע אחד ומדויק שלה; הוא חייב להגיע לאתר הריסוס עם כלי נקי משאריות ומכיל כהלכה. כל היתר באחריות המגדל, שבחר את החומר המתאים וקבע את נפח התרסיס הרצוי; הפנה את הרסס לחלקה המיועדת, כשהוא מכיר ויודע את המגבלות הנובעות מגידולים שכנים. המגדל אחראי למינוני התכשיר המוכנסים לכל מרסס והוא שיאשר את הביצוע בחלקה, כשהוא משוכנע שתנאי האקלים - הטמפרטורה, הלחות והרוח אינם חורגים מהמוגדר בתווית הרישוי.

נושא חלוקת האחריות לנזק לא עלה כל כך לדיון ביום העיון; נגעו בו בעקיפין השמאי, שלא נקט עמדה אלא המליץ על העזרות בשמאי בתביעות נזקים כאלה למרות שכרו הגבוה. ההרבולוג, שתיאר מקרי נזק רגילים וחרגיגים, שנבעו בעיקר מתנאי אקלים ושכנות שלא התחשבו בהם והמבטח צד שלישי, שהסביר שהביטוח הוא יקר מאד ולא תמיד חברת הריסוס אשמה. הגדילה לעשות עורכת הדין, שתיארה באומץ לב והסבירה את מהלכן או היסחבותן של תביעות נזיקין בבתי המשפט והמליצה על גישור או פישור ובוררות כאלטרנטיבות מהירות יותר וזולות.

בידיעת מצב החקלאות והחקלאים של ימינו, על רקע הפירוק וההפרטה של המערכות הציבוריות

בשטחי מטעים נשירים, כדאי להפריד בין המטעים השונים בהתאם לשיטת ההשקיה. הטענת הקרקע בקוטלי עשבים שאריתיים מיועדת **בשטחים המושקים בטפטוף**, למניעת הצצת עשבים בתקופת החורף בלבד, כי התחלת ההשקיה בטפטוף מחסלת ומעוותת במהירות את מלאי קוטלי העשבים השאריתיים בשכבת הקרקע העליונה, על ידי דחיקתם מאזור הטפטפת וביצירת תנאים אידיאליים לפעילות של מיקרואורגניזמים המפרקים קוטלי עשבים ביעילות. התוצאה תהיה הצצת עשבים סביב הטפטפות ללא קשר לסוג קוטל העשבים שניתן בחורף ולכמותו. לכן במטעים מושקים בטפטוף עלי עדיף להמתין להצצת העשבים השלמה ואז להדבירם בקוטל עשבים כללי, שניתן לשלבו במנות קטנות של מונעי הצצה, בהתאם למשך עונת הגשמים שנתורה עד להשקיה.

במטעים המושקים בממטירונים יש יתרון במניעת הצצה של עשבים בעזרת קוטלי עשבים מונעי הצצה, אך כדאי להגביל את השימוש בהם לפסי השורה בלבד ולהותיר את המרווחים בין השורות לכיסוח.

על מה שלא נאמר ונכתב בעקבות יום העיון

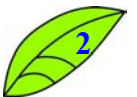
בנושא חוק ומשפט בהדברת עשבים

שיקה קליפלד

שלושה חברים טרחו וכתבו את רשמיהם מיום העיון שנערך ביזמתו הברוכה של ועד האגודה. הקשבתי לכל הדוברים, קראתי בעיון את הכותבים והרגשתי צורך לרשום על סמך הדברים שנאמרו - מה שחסר לי על הבמה הזו.

שמענו מהסמכות העוסקת ברישוי קוטלי עשבים, שהרישוי מתנהל מכוחו של צו ישן ואנאכרוניסטי מימים עברו, שאיש לא ניסה וכנראה לא מנסה לשנותו. התולדה של הצו הזה היא ועדה מקצועית הממליצה בפני ראש השירותים להגנת הצומח לאשר, לשנות או לפסול רישוי לשימוש בתכשירים קוטלי עשבים. נשאלת השאלה מי אחראי להוראות השימוש שבתווית קוטל העשבים? החברה המשווקת אותו או גם השירותים להגנת הצומח, שאישרו את השימוש? מי דואג לעובדות המודפסות על התווית, שתהיינה מעודכנות ותתאמנה לרמת הידע הקיימת במדינות אחרות, שאישרו את התכשיר לשימוש? מדוע בתוויות של אותו קוטל עשבים בחו"ל מוזהרים החקלאים משימוש בתנאים מסוימים ובתווית שלנו - לא? מדוע בתוויות בחו"ל, מומלץ שימוש במינונים שונים בסוגי קרקע שונים ואצלנו מומלץ מינון אחיד לכל קרקעות הארץ?

במקרים רבים יודעים החקלאים, שיש כתובת לתלונה על איכות של תכשיר ואם נגרם נזק לא צפוי כתוצאה של שימוש סביר, ניתן לפנות למחלקה החקלאית של

Cynanchum acutum [CYNAC] Scammony plant

מוצא העשב ים-תיכוני ותפוצתו ים תיכונית ומערב אירנו טורני.

חנק מבלבב מקנה שורש תת קרקעי – צילם ד"ר שיקה קליפלד.

החנק המחווד מצוי בדרום אירופה, דרום מזרח אסיה, צפון אפריקה, בקרקעות מלוחות ועל גדות נחלים ואגמים. מצוין שהוא גדל בכל סוגי הקרקע, כולל קרקעות אורגאניים ומלחות.

בישראל העשב נפוץ בדרך כלל במרכז וצפון הארץ, אך גם בנגב ובערבה בסמוך לערוצים רטובים; עיקר תפוצתו באזור החולה, בעמק עכו והגליל המערבי, בית שאן ובאזור כברה ונחלי שפלת החוף. הוא מהווה עשב רע במטעים ובשדות שהיו ברכות דגים ובסמוך למאגרים, מטפס על משוכות ועצי פרי ובהעדרם זוחל על פני הקרקע ויוצר שטיח ירוק וצפוף בעובי של כעשרים ס"מ ויותר.

החנק כשטיח על פני הקרקע – צילם ד"ר שיקה קליפלד.

העשב מסתלסל על צמחי בר ותרבות הגדלים בשכנותו כגון קנה בשולי הנחלים והמאגרים, אך גם על כותנה, תירס ועצי פרי נשירים. עשב רב שנתי מטפס המכיל עסיס חלבי. העלים נגדיים, דמויי לב באורך 4 - 10 ס"מ ובבסיסם יש אזניות. הגבעולים מסתעפים ויכולים להגיע ל-3 מ' אורך. התפרחות נישאות על עוקצים היוצאים ליד העלים וכוללות סוכך של פרחים קטנים (בקוטר 7 - 12 מ"מ) בצבע לבן או ורוד. הפריחה נמשכת כל הקיץ.

והממשלתיות, קשה להציע הצעות מהפכניות. צריך לבקש מהשירותים להגנת הצומח, לעדכן את הצווים והדרישות שלו בתחום הרישוי; צריך לחייב את החברות המייבאות ומייצרות קוטלי פגעים לעדכן מידע ולהחמיר בהוראות השימוש ובאזהרות שעל התוויות. חשוב להדגיש בתווית הרישוי שהאחריות על השימוש בתכשיר, דהיינו בחירתו ויישומו בעיתוי המסוים בשדה, הם של החקלאי.

היה טוב לו מועצת הצמחים, או מישהו אחר שאולי אכפת לו מהחקלאים, יציע שירות של גוף ברור בנושא אחריות לנזק, שיכלול מומחה בתחום הגנת הצומח, מומחה בתחום הגידול שניזוק ומומחה בתחום השיווק וכלכלת הגידול, שיהוו כתובת לבוררות מוסכמת, לפני שהתלונות על נזקים תעבורנה לבתי המשפט.

תרצה כהן מיראון כותבת אלינו:

"בשתי רשימות ב"יבול שיא" על עבודתכם, הדגש הוא על מזיקים בגידולי שדה בעיקר. הנכון הוא שחלק מאותם עשבים שוטים נמצאים גם במטע, אבל במסגרת הטיפולים השוטפים הם מוחזקים "עם הראש" למטה.

אבל יש "מפלצת" אחת, שעדיין לא הצלחנו להתגבר עליה – החנק (משפ' האסקלפיים), שאם לא שמים עליה עין ויד (בתלישה רצופה מהאדמה) - מסוגלת להתפשט לאורך שורה (6 - 7 עצים) ולטפס לכל גובה שהעץ מגיע, לפי צורת הגיזום והגידול שלו. הורדתי שלוחות של חנק מגובה 4 - 5 מ.

הריסוסים השוטפים הנהוגים במטע צורבים קצת את העלים. כשטיפלתי בטיפול פרטני שאני מטפלת ברב שנתיים מעוצים - חיתוך עד 10 ס"מ מהקרקע ומריחה או ריסוס בגרלון (3% מומס בסולר, ע"מ שיחדור לגזעים או הגבעולים העבים כמו של אספרגוס למשל) - היה עיכוב קטן בהתחדשות וזה הכל.

לפני כמה שנים, לאחר כמה התייעצויות, ריססתי בבסטה ובסטרן. את הצחוק שהחנק צחק עלי, שמעתי מהמטע אלי בבית....

אנא שימו את ה"מפלצת" הזאת על סדר יומכם.

בהערכה תרצה.

תודה לתרצה על שהביאה את הנושא לטיפול ומשום העניין הכללי אנו מביאים תגובה לידיעת ציבור הקוראים כולו.

ראשית, כדאי שנוטעי יראון יחברו לאגודת העשבים ויקבלו את "עלי עשב", מיד ראשונה ולא באמצעות מתווכים. שנית, אנחנו עוסקים בעשבים, שהם פגעים בכל הגידולים ורק לאחרונה טיפלנו בחמצין, יהודי נודד ומיני גומא שהם בעיות במטעים.

ועתה לעניין העשב חנק מחודד, משפחת האסקלפיים

המקובלים והחדשנים דאז, אבל ריסוס בקוטלי עשבים הרמונולים בחיטה הפחית את השיבוש בשנים העוקבות. צריך לזכור שבשטחים של חמדיה, שבהם פעלנו, מציץ החנק כבר בסוף החורף וריסוס מאוחר ב-2,4-D בחיטה "תופס" אותו מתאים להדברה.

אינני מסכים לקביעתך שהחנק אינו מודבר בגליפוסאט, כי בין עצי נוי באתר החולה הודבר העשב מצוין ב-2.5% תכשיר גליפוסאט ובתכשיר גלופוסיןאט-אמוניום (בסטה) בריכוז 2%, הצלחתי ליבש גבעולי חנק בריסוס קיצי שנעשה על גזעים מעוצים של עצים שונים.

ד"ר טוביה יעקובי דיווח בועידת העשבים הבין לאומית למדע העשבים על הדברה טובה של חנק במטעים שונים בגליפוסאט (בריכוז 2% של תכשיר). כששילבו בתמיסה את אחד מקוטלי העשבים הבאים: פלורוקסיפיר (טומהוק, סטרן) בריכוז 1% תכשיר, פלומיאוקסזין (סטרייק) בריכוזים של 0.02-0.05% תכשיר, או קרפנטרזון (אורורה) בריכוז תכשיר של 0.05%, הושגה הדברה טובה יותר.

ולבסוף הערה מקצועית- אישית לתרצה כהן. אני מניח שהחנק מטפס על עצי המטע שלכם בחולה ואם את שומעת משם את קולות הצחוק שלו ביראון שעל החר, הרי שהוא באמת צוחק חזק וגם אני. כי החנק מכיל עסיס חלבי הנקשר במהירות לאחר פציעה או חיתוך והופך לתרכובת מבודדת כעין הגומי; מכאן שגם אם תמיסי טריקלופיר (גרלון או טריבל) בנפט, בנזין או סולר, לא תצליחי להחדירו לצמח קטום ואטום. מוטב לרסס בתמיסה מימית בהתאם למרשמים שהציע ד"ר יעקובי על צמחים צעירים בעלי עלים רעננים, המסוגלים לקלוט את התרסיס ואז יחדל הצחוק. זכרי שבגלל תקופת הצצה ממושכת יחסית, תקטלי בזאת חנק שהציץ, אך תצטרכי לחזור על הפעולה כשתהיה הצצת עשב נוספת.

ד"ר טוביה יעקובי ירצה על הנושא בוועידה הקרובה.

במערכת "עלי עשב" התקבלו הנחיות להדברת עשבים בדגני חורף וקטניות שעודכנו על ידי שי כיתאין לעונת 2004/5. אנחנו מביאים את הפתיחים להנחיות שפורסמו ב"גן שדה ומשק".

הנחיות להדברת עשבים בפלחה בעונת הגידול

תשס"ה 2004-2005

שי כיתאין

התמודדות עם עשבים במחזור הגידולים – כללי.

עם סיום הזריעה והתחלת ההצצות - תשומת הלב צריכה להיות מופנית לעבר הדברת עשבים בגידולי חורף. הדברת העשבים בחיטה היא פעולה יקרה ומורכבת הדורשת שיקול דעת מרבי, על מנת שנשתמש בקוטלי העשבים המתאימים ביותר, במינון ובמועד המתאים ביותר לכל חלקה וחלקה. זה הזמן לצאת לשדות ולבדוק את סוגי העשבים, רמת שיבושם ולקבל את ההחלטה הכלכלית ביותר.

הפרי מפוחית ארוכה שאורכה 9 - 20 ס"מ. הזרעים מצוידים בציצית שערות המאפשרת להם תפזורת ברוח.

חנק בפריחה – צילם ד"ר אבינועם דנין.

בחורף נושרים עלי החנק והגבעולים מתייבשים. התופעה קשורה בקור, אך גם בנוכחות פטריות עלים ספציפיות. באביב מתפרצים גבעולי חנק דקים וזקופים מאברי ריבוי וגטטיביים תת קרקעיים על פני הקרקע ובהתאם לצומח סביבם, יאחזו ויטפסו עליו או ישנו כיוון לזחול על פני הקרקע.

הצמח ידוע כפונדקאי למחלות וירוס והוא חביב מאד על כנימות עלה צהובות המעבירות וירוסים לגידולי תרבות, כולל וירוס התוקף עגבניות.

בספרות מציינים לפחות שני בני מין: *C. acutum* subsp. *acutum* הנפוץ במזרח התיכון, מספרד ועד עירק ו- *C. acutum* subsp. *sibiricum*, הנמצא בעירק בחפיפה עם הנ"ל וצפונה במרכז אסיה וצפונה. מיני חנק אחרים ידועים כעשבים רעים, צמחי נוי וצמחי רפואה במדינות המערב ובאזורים הטרופיים.

בהתאם לניסיוננו, החנק אינו מסתדר טוב עם עיבודי קרקע ולאחר מספר שנים של חריש, הוא נעלם מהשטחים המעובדים, אבל אי הפליחה במטעים וכנראה גם בתנאי ה"עיבוד המזערי", שננקט בשדות גידולי השדה מגבירים את סיכויו להתקיים ולהתבסס טוב יותר. בסדרת ניסויים שערכנו בעבר בבית שאן, לא הצלחנו להדביר חנק בכותנה ואף לא בתירס בכל קוטלי העשבים

**יום עיון בנושא עלקת יתקיים ביום ג'
21.12.04 באודיטוריום ע"ש כהן
במכון וולקני, בית דגן.**

מוזמנים: חקלאים, חוקרים, מדריכים וכל מי שגורל החקלאות קרוב לליבו.

סדר היום המתוכנן:

מארגן על ידי שה"מ

08:00 – 08:45	כינוס וקפה
08:45 – 09:00	דברי פתיחה – משה גורן – מנהל שה"מ – משרד החקלאות.
09:00 – 09:05	דברים לזכרו של האדם והחוקר – ברוך רטיג ז"ל – ד"ר ישעיהו קליפלד.
09:05 – 09:30	העלקת, רקע כללי, אוכלוסיות חדשות וכווני מחקר – ד"ר דני יואל – נווה יער.
09:30 – 10:00	מיני העלקת בישראל וטווח הפונדקאים – ד"ר יעקב גולדווסר הפקולטה לחקלאות, רחובות.
10:00 – 10:40	בעיית העלקת, דווח מהשטח – הלל מנור, שאול גרף, שי כיתאין שה"מ – משרד החקלאות, אורי לוצ'ינסקי – מבוא חמה.
10:40 – 11:00	אומדן כלכלי לנזקי העלקת – אברהם ארליך (נונה) – מועצת הצמחים.
11:00 – 11:30	הפסקה וכיבוד קל.
11:30 – 12:00	הדברה כימית של עלקת ופתוח מודלים לחיזוי טפילות והדברה מדייקת – ד"ר חנן אייזנברג – נווה יער.
12:00 – 12:30	הסכנה בהתפתחות עמידות של העלקת לקוטלי עשבים מעכבי האנזים ALS - פרופ' ברוך רובין – הפקולטה לחקלאות, רחובות.
12:30 – 13:00	עמידות גידולים לעלקת ופתוח זנים עמידים – ד"ר יוסי הרשנהורן – נווה יער.
13:00 – 14:00	פאנל החוקרים והמדריכים – דיון חופשי על בעיות העלקת בישראל.

בשאלות, ניתן לפנות להלל מנור - מדריך ארצי לגידול עגבניות לתעשייה – שה"מ.

בשדות החיטה יש חשיבות רבה להדברת רחבי עלים, היות ולעשבים אלה יש נוף ויכולת כיסוי גדולה המתחרה בחיטה על: מים, חומרי הזנה וקרינה. בנוסף, חומרי הדברה לרחבי עלים בחיטה זולים יותר, מאשר החומרים להדברתם בקטניות. בהדברת עשבים דגניים בחיטה, התכשירים שעומדים לרשותנו יקרים ואינם מסוגלים לתת פתרון לכל סוגי הדגניים. בנוסף לכך שימוש רצוף בחומרים אלו יגרום לחדירה וקצב התרבות מואץ של דגניים קשי הדברה. (ברומית, בן חיטה ושעורות למיניהן), לכן נשתדל להדבירם בגידולים רחבי עלים כגון קטניות בהם ניתן להשתמש בקוטלי דגניים כלליים שמחירים זול יותר והם מדבירים את כל מגוון הדגניים.

ניהול ממשק הדברת עשבים נכון מבוצע במספר שיטות: א. מחזור גידולים: מחזור הכולל דגניים, קטניות גידולי חורף וגידולי קיץ באותה חלקה מאפשר הדברת עשבים מיכנית יעילה ושימוש במשפחות שונות של קוטלי עשבים. ממשק כזה יבלום התפתחות עמידות של עשבים רעים לקוטלי העשבים.

ב. חציר ותחמיץ: יעילים בהפחתת תפוצת זרעי עשבים ובהקטנת בנק הזרעים.

ג. "ניהול חקלאי" נכון: רכישת זרעים ממקור אמין וידוע. זריעת זרעים נקיים מזרעי עשבים, זריעה בזמן, מספר זרעים אופטימאלי ליחידת שטח, דשן בכמות מספיקה, זנים בעלי יכולת תחרות בעשבים ושריפת קש.

ד. טיפול בכרבים: שילוב עיבודים עם קוטלי עשבים כלליים.

הדברת עשבים בגידול קטניות לשחת וזרעים

שדות נקיים מעשבים מבטיחים את טיב השחת, אחוזי חלבון גבוהים, צבע ויבוש אחידים. השמדת העשבים בשטחי הקטניות במחזור הגידולים הנה הזדמנות פז למלחמה יעילה בעשבים וספיחים ממשפחת הדגניים, בעיקר קשי הדברה כמו: מיני שעורת בר, ברומית, בן-חיטה ועוד.

הדברת עשבים ממשפחת הדגניים מתבצעת ביעילות בעזרת מערכת עיבודים נכונה, מועד זריעה מתאים ושימוש מושכל בחומרי הדברה.

הדברת עשבים ר"ע ממשפחות המצליבים, סוככים, מורכבים, חלמיתיים וקטניות, קשה הרבה יותר וגם התוצאות מוגבלות ויקרות. לכן יש לנקוט באסטרטגיה שונה של הדברה אגרו-טכנית וכימית, בהתאם לרמת השיבוש הצפויה בכל חלקה וחלקה.

הוועידה ה- 18 לעשבים רעים והדברתם
תתקיים בימים שני ושלישי
י"ד – ט"ו בשבט
24-25/01/2005
באודיטוריום אריוביץ, הפקולטה לחקלאות רחובות

